

Plaatsingslijst van de collectie W.P. Berghuis

**Levensjaren 1911-1989
Jaren van het archief 1936-1989**

Samengesteld door W. Wagteveld

Collectie HDC | Protestantse Erfgoed
Bibliotheek Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 469
Mei 2021

Inleiding

Mr. Dr. Wiert Pauwel Berghuis werd op 25 april 1911 te Hennaarderadeel (Fr.) geboren en overleed op 19 december 1989 in Zwolle.

Na de ULO bezocht hij het Gymnasium en studeerde vervolgens rechten aan de VU te Amsterdam. Hij is op 3 juli 1940 getrouwd met M.T.H. (Gré) Goenveld, geboren op 28 juli 1916. Hij promoveerde op 15 oktober 1937 aan de VU te Amsterdam op *Het rechtskarakter der ambtenaarsverhouding*. Berghuis is ambtenaar geweest van de Provinciale Griffie te Groningen. En tevens gemobiliseerd geweest als reserve-eerste-luitenant van de infanterie.

Hij was burgemeester van Smilde vanaf 8 mei 1940 tot 1 december 1941, toen hij zijn ontslag indiende vanwege de oorlogsomstandigheden. Voor zijn burgemeesterschap was hij reserve-eerste-luitenant van de infanterie. Tussen november 1941 en mei 1942 zat hij in het verzet als lid van het ondergronds Provinciaal Contact-Drenthe voor de ARP, wat later de Trouw-groep genoemd werd.

Vanaf 4 mei 1942 is hij door de Duitsers in het Civiel Geïnterneerden Kamp in "Seminarie Beekvliet" te Sint-Michiëlsgestel ondergebracht. Hij is daar tot 20 april 1944 geweest.

Na de oorlog heeft hij ook een plaats gehad in het Bijzonder Gerechtshof te Leeuwarden en is belast geweest met de uitvoering van het Zuiveringsbesluit. Bovendien is Berghuis lid geweest van de Staatscommissie Bezettingsrecht.

Berghuis is opnieuw burgemeester van Smilde geweest van juni 1945 tot juni 1952 en daarna van Kampen van 20 juni 1952 tot 15 juni 1970. Toen hij in juni 1970 benoemd zou worden als burgemeester van Hilversum, bedankte hij om gezondheidsredenen.

Berghuis is lid geweest van verschillende verbanden van de ARP in Drenthe. Hij was lid van de Eerste Kamer vanaf 1959 tot 1977 en van 1956 tot 1968 was hij voorzitter van de ARP.

Over het Archief

De bij de collectie behorende tekening van Berghuis door G. Deeleman, gemaakt in St. Michielsgestel op 15 september 1942, word vanwege het formaat bewaard in collectie 193, doos 10.

Verwijderd uit archief

Dubbele exemplaren van getypte stukken van de openingsredes op de Deputatenvergadering en het Partij Convent.

Een exemplaar van het boek over Berghuis: de Mannenbroeders door de bocht.

- Redevoeringen gehouden op het Partij Convent:
- Redevoeringen gehouden op de Deputatenvergadering:
 - Christelijke politiek 24 januari 1959
 - Strijdvaardig 23 maart 1963
 - Taak en Perspectief 12 februari 1966
 - Een Andere Weg 14 januari 1967
- Redevoeringen over verschillende onderwerpen:
- Nieuwjaarstoespraken als burgemeester van Kampen:
- Drie stukken voor de vergadering van het Centraal Comité van kiesverenigingen.

Overgedragen uit archief

Overgedragen aan de afdeling Kaarten en Atlassen:

een kaart met rijwielpaden van de provincie Drenthe, d.d. 9-1-1952.

Andere collecties

Voor meer archiefmateriaal betreffende W.P. Berghuis zie ook archief 887.

Plaatsingslijst

PERSOONLIJK LEVEN

Gijzelaar in St. Michielsgestel (1942-1944)

- 1 Bevel van de Duitse burgemeester van Smilde om reden van politieke strekking de woning, de gemeente Smilde en de provincie zo spoedig mogelijk te verlaten, 1942 en 1944.
1 omslag
- 2 Telegram van Berghuis aan zijn vrouw met de mededeling dat hij voor zakenverlof naar Haren komt om dhr. Beauftragte des Reichskommissars für Drenthe te spreken, 1942.
1 omslag
- 3 Brieven van zijn vrouw aan de Befehlshaber der Sicherheitspolizei und des SD te Den Haag, met een antwoord van de Befehlshaber, 1943-1944.
1 omslag
- 4 Brieven van zijn vrouw vanaf 1941 en foto van Grieteke, 1943 en z.d.
1 omslag
- 5 Brieven van zijn ouders, 1942-????.
1 omslag
- 6 Brieven van familie en vrienden, 1942-????.
1 omslag
- 7 Brieven van Berghuis uit St. Michielsgestel aan zijn vrouw. Eén brief is vanuit Amsterdam geschreven, een felicitatiekaart voor de verjaardag van Grieteke en enkele nieuwjaarskaarten, 1942-1945.
1 omslag
- 8 Lijstjes, waarop de inhoud van de pakketjes met etenswaren staat, die zijn vrouw stuurde, waaronder ook twee van zijn vader, 1942-????
1 omslag
- 9 Aanvraagformulier voor boeken, uitnodiging, overzicht ontvangen artikelen tijdens Kerst, foto's van Gré en Grieteke, ansichtkaarten seminarie, 1942-????
1 omslag

Overige stukken betreffende zijn persoon, familie en vrienden

Interview

- 10 Aantekeningen en voorlopige teksten van het boek over Berghuis met medewerking van zijn dochter Corrie K. Berghuis, 1985-1987.
1 omslag
- 11-12 Interview door Dick Houwaart (hoofd voorlichting departement binnenlandse zaken) in verband met de biografie, getypte versie van geluidsbanden. Met een aantekeningen van een dochter n.a.v. het interview. Met geluidsbanden, 1985-1987.
2 omslagen
- 13 Verzameling genummerde foto's met korte toelichting door Corrie Berghuis t.b.v. het boek over Berghuis van Dick Houwaart: de Mannenbroeders door de bocht en twee boekbesprekingen, 1987.
1 omslag

Brieven

- 14 Brieven van zijn vrouw uit Haren en een enkele uit Joure, 1937-1940.
1 omslag
- 15 Felicitaties ter gelegenheid van zijn huwelijk met Margaretha T.H. Groenveld uit Haren op 3 juli 1940.
1 omslag
- 16 Felicitaties ter gelegenheid van zijn verjaardag, zijn burgemeesterschap in Smilde en bij geboorten, 1940-1941.
1 omslag
- 17 Brieven van zijn ouders en mevr. Groenveld-Vos, omstreeks 1936.
1 omslag
- 18 Gedicht op de verjaardag van Berghuis, z.d.
1 stuk

Oorlogsbescheiden.

- 19 Persoonsbewijs, legitimatiebewijs B.V.L., distributiestamkaarten, bonkaarten, ontvangstbewijzen ingenomen distributiebescheiden, *Ausweis* tentoonstelling Groningens 's Verzet 1940-1945, Richtlijnen voor Nederlandse Politie, *In Memoriam Adolf Hitler*, militaire reportage, 1940-1945.
1 omslag

Persoonlijke bescheiden

- 20 Adreslijst, pensioengegevens, belastinggegevens, uittreksel gemeente Smilde, paspoorten, rijbewijs, bedankje Juliana, uitnodiging doopplechtigheid PWA en orde van dienst, menukaart promotiediner en advertentie, uitnodiging openluchtspel Diever, inentingskaart, brieven, rekeningen e.d., *un cri du coeur*, 1917-???.
1 omslag

Overlijden

- 21 Overlijdensadvertenties, liturgie begrafenis, kerkbode Gereformeerde Kerk in Kampen, in memoriam vanuit ARP en in Kamper dagbladen, 1989.
1 omslag

Overige stukken

- 22 Berghuis algemeen, 1949-1989.
1 omslag

OPENBAAR LEVEN

Burgemeester van Smilde en Kampen

- 23 Stukken betreffende zijn burgemeesterschap van Smilde, 1940-1941.
1 omslag
- 24 Foto's, omstreeks 1940.
1 omslag
- 25 Stukken betreffende zijn burgemeesterschap van Kampen, 1952-1970.
1 omslag
- 26 *De keuperen borgemeester* van Kampen, 1964.
1 omslag
- 27 Stukken betreffende zijn afscheid als burgemeester van Kampen, 1970.
- 28 Stukken betreffende de onthulling van het *Burgemeester Berghuisplein* in Kampen, 1981.
1 omslag
- 29-31 Foto's categorisch gerangschikt naar momenten uit het ambtelijke leven van Berghuis, als burgemeester van Kampen, 1952-1970.
3 omslagen

Overige stukken

- 32 Foto's, omstreeks 1956.
1 omslag

Landelijke politiek

- 33 Historisch overzicht met aantekeningen door Berghuis over kabinetten 1945-1960.
1 omslag
- 34 Het Engelse Regeringsstelsel door Berghuis beschreven, z.d.
1 omslag
- 35 Verslag van een gesprek met Berghuis naar aanleiding van een onderzoek naar het oorlogsverleden van Aantjes door Patijn (voorzitter), Van den Boek, Eversdijk, Kappeyne van de Coppello, Tripels en Wessel-Tuinstra, 1979.
1 omslag
- 36 Gedeeltelijk verslag van de behandeling van het rapport betreffende Willem Aantjes in de Tweede Kamer, 1979.
1 omslag
- 37 Stukken betreffende de 'Kwestie Aantjes', 1978-????? 1 omslag

Partijpolitiek

- 38 Hoofdstuk uit het proefschrift van D.F.J. Bosscher over de verkiezingen van 1952 ter beoordeling, mede vanwege de door Berghuis verstrekte gegevens, 1978.
1 omslag

Voorzitter van de Antirevolutionaire Partij

- 39 Openingsrede van Berghuis op ARP-vrouwenbijeenkomst, 1962.
1 omslag
- 40 Dagboekantekeningen Berghuis op ingekomen brieven en losse aantekeningen, 1955-?????.
1 omslag
- 41 Stukken betreffende de rol van Berghuis als voorzitter van de ARP, 1956-?????.
1 omslag

ARP-organen

- 42 Openingsredevoeringen op het Partij Convent, 1956-1962 en 1964-1967.

- 1 omslag
- 43 Openingsredevoeringen op Deputatenvergadering, 1959, 1961, 1963, 1966, 1967.
1 omslag
- 44 Opmerkingen over artikel V van het Ontwerp-Beginselprogram en de legitimatie van het gezag, z.d.
1 omslag
- 45 Reglement Kandidaatstelling verkiezing leden Tweede Kamer ARP, 1965.
1 omslag
- 46 P.F. van Herwijnen, 'Over W.P. Berghuis als voorzitter ARP van 1956 tot 1968', Antirevolutionaire Staatkunde XXXVIII-7, augustus 1968.
1 omslag
- Kwestie Nieuw-Guinea**
- 47 Resultaat van het onderzoek naar de houding van de ARP ten aanzien van de kwestie Nieuw-Guinea (1949-1962) door H. Coerts, 1983.
1 omslag
- Parlementariër**
- 48 Algemeen Politieke Beschouwing van Berghuis in Eerste Kamer, november 1968.
1 omslag
- Europese politiek,**
- 49 Enquête van Instituut voor Geschiedenis van RUG over eenwording in Europa, z.d.
1 stuk
- Documentatie,**
- 50 Dictaat van Corry Berghuis over de geschiedenis vanaf de tweede helft van de Middeleeuwen tot de Reformatie.
1 omslag
- 51 Herdenkingsdocumenten, Rijmprent, 50 jaar Koningin Wilhelmina, dankdienst na één jaar bevrijding, programma Koninginnedag, 1938-???.
1 omslag
- 52 *De Spiegel*, met artikelen over Berghuis, 1954-1965.
3 stukken
- 53 *De Zwerver*, weekblad voor oud-illegalen, onderduikers en knokploegen, met artikel van Berghuis, 1948.

- 1 stuk
- 54 *Rheiner Zeitung, über Niederländischer Bürgermeisterbesuch, 1955.*
1 stuk
- 55 *Nederlandse Gedachten, 1956-1975.*
7 stukken
- 56 *De Wervelwind, 1942.*
3 stukken